

Směrnice děkana č. 4/2009

**O ÚPRAVĚ RUKOPISŮ PÍSEMNÝCH PRACÍ A O CITACI
DOKUMENTŮ UŽÍVANÝCH V PRACÍCH PODÁVANÝCH
NA PRÁVNICKÉ FAKULTĚ MU**

vydaná na základě § 28 odst. 1 zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách)

Den vydání: 8. 7. 2009
Platnost: 8. 7. 2009
Účinnost: 1. 9. 2009

Zkrácené znění: - S 4/2009
- o úpravě rukopisů a citacích

Směrnice děkana Právnické fakulty Masarykovy univerzity

č. 4/2009

O ÚPRAVĚ RUKOPISŮ PÍSEMNÝCH PRACÍ A O CITACI DOKUMENTŮ UŽÍVANÝCH V PRACÍCH PODÁVANÝCH NA PRÁVNICKÉ FAKULTĚ MASARYKOVY UNIVERZITY

Článek 1

Předmět úpravy

- (1) Tato směrnice upravuje zejména požadavky na formální úpravu bakalářských, diplomových, rigorózních, disertačních (dále také „kvalifikační práce“ nebo „práce“) podávaných na Právnické fakultě Masarykovy univerzity (dále jen „fakulta“) v rámci její vzdělávací (čl. 5 Statutu fakulty) a vědecké činnosti (čl. 6 Statutu fakulty). Ustanovení Studijního a zkušebního řádu Masarykovy univerzity o náležitostech a úpravě kvalifikačních prací nejsou touto směrnicí dotčena.
- (2) Tato směrnice se přiměřeně vztahuje i na habilitační práce. Ustanovení jiných vnitřních předpisů o tomto druhu prací tím nejsou dotčena.
- (3) Tato směrnice se vztahuje na seminární práce v rozsahu, který stanoví vyučující nebo vedoucí příslušné katedry nebo ústavu (dále jen „katedra“).

Článek 2

Rozsah kvalifikačních prací

- (1) Minimální rozsah bakalářské práce činí 30 stran, nejméně však 47 000 znaků včetně mezer.
- (2) Minimální rozsah diplomové práce činí 50 stran, nejméně však 81 000 znaků včetně mezer.
- (3) Minimální rozsah rigorózní práce činí 100 stran, nejméně však 171 000 znaků včetně mezer.
- (4) Minimální rozsah disertační práce činí 150 stran, nejméně však 261 000 znaků včetně mezer.
- (5) Do rozsahu kvalifikační práce se započítává:
  - a) titulní strana obsahující náležitosti vymezené v čl. 4 této směrnice,
  - b) seznam použitých zdrojů a judikátů citovaných v práci,
  - c) obsah práce,
  - d) cizojazyčné resumé.
- (6) Rozsah cizojazyčného resumé činí u bakalářské práce nejméně 1 800 znaků včetně mezer, u ostatních prací nejméně 3 600 znaků včetně mezer.
- (7) Vedoucí katedry či vedoucí práce může stanovit maximální rozsah práce.

Článek 3

Technické provedení kvalifikačních prací

- (1) Práce je psána v elektronické podobě způsobilé k uložení do Informačního systému Masarykovy Univerzity. Její tištěná verze je vytištěna černým písmem na kancelářském papíru obvyklé gramáže o formátu A4. Práce odevzdávané v knižní vazbě jsou ve formátu A4 nebo A5.
- (2) Práci lze vytisknout oboustranně.

(3) Plná strana vlastního textu práce s výjimkou stran, na kterých končí text některé z hlavních kapitol, obsahuje nejméně 1800 znaků včetně mezer, a má nejméně 30 řádků. Jeden řádek obsahuje nejméně 60 znaků včetně mezer.

(4) K sepsání práce je použito jedno písmo. Ustanovení čl. 4 odst. 6 tím není dotčeno.

(5) Jednotlivé listy kvalifikačních prací jsou odevzdávány ve dvou svázaných vyhotoveních, s výjimkou disertačních a rigorózních prací, které se předkládají ve třech vyhotoveních (čl. 30 odst. 4 a čl. 36 odst. 3 Studijního a zkušebního řádu Masarykovy univerzity). Za svázané vyhotovení se kromě vazby v pevných deskách či knižní vazby považuje i vazba provedená kroužkovou vazbou anebo termovazbou, pokud je u ní znemožněna výměna listů.

(6) Součástí diplomových a bakalářských prací je i kopie zadání vedoucího práce.

Článek 4

Některé obsahové náležitosti kvalifikačních prací

(1) Na titulní straně kvalifikační práce je uvedeno:

v horní části: Právnická fakulta Masarykovy univerzity

Obor

Katedra .... [s uvedením příslušné katedry, na které je práce obhajována]

uprostřed: Druh kvalifikační práce

Název práce

Jméno autora

Akademický rok odevzdání práce

(2) Na dalším samostatném listu je umístěno čestné prohlášení s níže uvedeným textem doplněným o druh příslušné kvalifikační práce a její název a opatřené vlastnoručním podpisem autora:

„Prohlašuji, že jsem [druh kvalifikační práce] práci na téma: [název kvalifikační práce] zpracoval/a sám/sama. Veškeré prameny a zdroje informací, které jsem použil k sepsání této práce, byly citovány v poznámkách pod čarou a jsou uvedeny v seznamu použitých pramenů a literatury“.

(3) Jednotlivé listy jsou průběžně číslovány arabskými číslicemi, a to na každé stránce dole nebo nahoře.

(4) Odsazení prvního řádku (vyjma řádku pod názvem) se provádí vhodnou odstavcovou zarážkou.

(5) V obsahu jsou uvedeny názvy jednotlivých kapitol, podkapitol, oddílů a pododdílů, s uvedením strany, kde tyto části díla začínají.

(6) Pro citace jiného textu, paragrafů zákona nebo článků smluv anebo textu, který chce autor zvýraznit či jinak odlišit, lze použít kurzívu nebo menší řádkování než pro základní text. Pro zvýraznění myšlenek, nadpisů a hesel lze využít jiného typu či druhu písma (tučné písmo, kurzíva nebo jiné písmo), pokud je provedeno v celém textu jednotně.

Článek 5

Členění práce

(1) Práce se člení až do tří úrovní dle schématu: kapitola, podkapitola, oddíl.

(2) Kapitola začíná vždy na nové straně.

(3) Názvy všech kapitol, podkapitol, oddílů se průběžně číslovají arabskými čísly a jednotlivé úrovně se oddělují tečkou dle vzoru:

1 Název kapitoly 1

1. 1 Název podkapitoly 1

1. 1. 1 Název oddílu 1

(4) Názvy všech úrovní se píší vlevo bez odsazení.

Článek 6 Jazyk práce

- (1) Kvalifikační práce jsou psány ve spisovné češtině nebo slovenštině.
- (2) O přijetí práce v jiném jazyce rozhoduje na žádost studenta vedoucí katedry, na které je příslušná práce zadána.

Článek 7 Umístění citací a odkazy na citace v textu

- (1) Na jednotlivé prameny se odkazuje v textu číslem poznámky psané horním indexem. Samotná citace se uvádí v poznámce pod čarou a umísťuje se pod čarou na stránce, na níž je odkaz.
- (2) Poznámky pod čarou jsou číslovány průběžně v celém dokumentu.
- (3) Pro jiné texty umísťované do poznámek pod čarou platí předchozí odstavce obdobně.

Článek 8 Struktura citace

- (1) Citace knižního díla se uvádí v pořadí:

PRIMÁRNÍ AUTORSKÉ ÚDAJE. *Název* : *podnázev informačního pramene*. Sekundární autorské údaje. Vydání. Místo vydání : Nakladatelství, rok. Fyzický popis.

Příklad citace (s uvedením konkrétní strany):

NOVÁK, K. *Firemní právo*. 2. vyd. Brno : Nakladatelství ARON, 2009. s. 376.

Příklad citace (s uvedením pasáže):

NOVÁK, K. *Firemní právo*. 2. vyd. Brno : Nakladatelství ARON, 2009. s. 376-378.

Příklad citace (s fakultativním uvedením ISBN):

POKORNÝ, J., VÁCLAVEK, H., KOPECKÝ, Michal. *Věcná práva*. 2. přeprac. vyd. Praha : Nakladatelství Alfa, 2005. 184 s. ISBN 80-246-1148-1.

- (2) Primárními autorskými údaji se rozumí autor nebo autoři díla uvádění příjmením a křestním jménem, které lze uvést také pomocí iniciál. Autoři se vypisují pouze do počtu tří autorů a jednotlivá jména lze oddělit pomlčkou, čárkou nebo středníkem. Jsou-li v citovaném díle uvedeny více než tři autoři, další jména autorů se vynechávají a za poslední uváděné jméno se připojuje zkratka „et al.“ (et alii) nebo „aj.“ (a jiní).

Příklady primárních autorských údajů u kolektivních děl:

HORÁK, Petr; HORÁKOVÁ, Ivana.

MRKVIČKA, P. – PETRŽEL, M. – VOKURKOVÁ, D. et al.

MRKVIČKA, P.; PETRŽEL, M.; VOKURKOVÁ, D. aj.

MRKVIČKA, P., PETRŽEL, M., VOKURKOVÁ, D. et al.

- (3) Sekundárními autorskými údaji se rozumí překladatelé, odpovědné organizace, editoři, sestavovatelé, vedoucí autorských kolektivů atd.

Příklad citace (s uvedením konkrétní strany):

NEUMAN, H. *Firemní právo*. Přeložil Karel Herman. 2. vyd. Brno : Nakladatelství ARON, 2009. s. 376.

(4) Název knižní publikace se píše kurzívou. V případě časopiseckých citací se kurzívou píše název časopisu. U sborníků se kurzívou píše název sborníků, před kterým se uvádí předložka „In“:

Příklady částečných citací s názvem publikace, článku či sborníku:

BAUMAN, Zygmunt. *Úvahy o postmoderní době*.

NOVOTNÝ, Josef. Akceptace směnky. *Časopis pro právní vědu a praxi*.

OVESNÝ, Pavel. Finanční správa – součást realizace finančního práva. In *Dny práva – 2008 – Days of Law*.

5) Aktualizace se uvádí jen v případě, že nejde o první vydání publikace, pořadí vydání se zapisuje arabskými číslicemi, další výrazy se zkracují: „2. rozšíř. vyd.“, „3rd ed.“ apod. Do oblasti fyzického popisu patří počet stran nebo rozsah citovaných stran. V případě, že se uvádí celkový počet stran, uvádí se ve formátu dle vzoru: „389 s.“.

(6) Citace článku je doplněna dalšími údaji o zdrojovém dokumentu:

NOVOTNÝ, Josef. Akceptace směnky. *Časopis pro právní vědu a praxi*. 2001, roč. 9, č. 4, s. 385-389. ISSN 1210-9126.

OVESNÝ, Pavel. Finanční správa – součást realizace finančního práva. In *Dny práva – 2008 – Days of Law*. Brno : Masarykova univerzita, 2008. s. 227-234. ISBN 978-80-210-4733-4.

(7) Citace tištěné kvalifikační práce je doplněna údajem o vedoucím práce:

Příklad:

DLOUHÁ, Jana. *Věcná břemena*. 2008. 82 s. Diplomová práce. Masarykova univerzita, Právnická fakulta. Vedoucí práce Věra Nová.

Článek 9

Citace právních předpisů a soudních rozhodnutí

(1) Citace právních předpisů se uvádí v pořadí: název formy pramene, číslo/rok vydání včetně promulgačního listu a název předpisu.

Příklad citace právního předpisu:

Zákon č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, ve znění pozdějších předpisů.

(2) V textu nebo v příloze lze po první nezkrácené citaci právního předpisu dále po jejím zavedení uvádět obvyklou zkratku, u obchodního zákoníku např. zkratku „ObchZ“.

Příklad zavedení zkratky právního předpisu:

Zákon č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ObchZ“).

(3) Citace soudních rozhodnutí se uvádí v pořadí: druh rozhodnutí, příslušný soud, datum rozhodnutí a spisová značka. U citací rozhodnutí Evropského soudního dvora či mezinárodních smluv lze uvádět i CELEX nebo CETS. Pro citace rozhodnutí jiných než soudních orgánů platí výše uvedené obdobně.

Příklady citací soudního rozhodnutí:

Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 14. 11. 2001, sp. zn. 29 Odo 50/2001.

Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 14. 11. 2001 sp. zn. 29 Odo 50/2001.

Článek 10 Citace elektronických pramenů

(1) U citací elektronických pramenů se citace uvádí v pořadí primárních a sekundárních autorských údajů doplněných o:

a) Druh média (nosiče)

Např. [online], [CD-ROM], [počítačový program] ...

b) Přístup ke zdroji

Příklady zápisu:

URL <<http://www.willey.com>>.

Dostupné z: <<http://www.willey.com>>.

Dostupné z WWW: <<http://www.willey.com>>.

c) Verze, datum vydání, aktualizace (pokud je známo¹)

Příklady zápisu:

Ver. 1.0

poslední úpravy 20. 9. 2008

vydáno 4. 4. 2009 (lze zkracovat na vyd.)

aktualizováno 10. 3. 2009 (lze zkracovat na aktual. nebo aktualiz.)

©2009

d) Datum citace, kterým se rozumí datum, kdy byl dokument autorem použit:

Příklady zápisu:

[citováno 10. ledna 2010]

[cit. 10-01-2010]

[cit. 10.01.10]

(2) Příklad citace elektronického pramenu:

HORÁK, Petr. Finanční deriváty a jejich využití. In *Dny práva – 2008 – Days of Law* [online]. Brno: Masarykova univerzita, 2008 [cit. 2009-05-04]. s. 227-234. Dostupné z: <<http://www.law.muni.cz/edicni/dp89/index.html>>. ISBN 978-80-210-4733-4.

(3) Citace dalších pramenů se uvádí dle druhu informačního zdroje podle níže uvedených příkladů:

a) Vyhledávače

Google [vyhledávač]. Google Inc., 2009 [cit. 2009-04-20]. Dostupné na: <<http://www.google.com>>.

b) On-line databáze

ProQuest [online databáze]. ProQuest Information and Learning Company, 2006 [cit. 2006-04-20]. Dostupné z: <http://library.muni.cz/e_zdroje.html>.

c) Elektronické databáze

Codexis [databáze]. Verze 04/2009. Atlas Consulting spol. s r. o., 2009 [cit. 09-04-14].

---

¹ V prohlížeči je možné zpravidla zjistit datum poslední změny, a to prostřednictvím funkce „Nástroje – Informace o stránce“.

d) Elektronická publikace (monografie)

INGWERSEN, Peter. *Information Retrieval Interaction* [online]. London: Taylor Graham, 1992, electronic version published in 2002 [cit. 2006-09-01]. 166 s. Dostupné z: <http://www.db.dk/pi/iri/files/Ingwersen_IRI.pdf>. ISBN 0947568549.

e) Citace elektronických dokumentů, informačních zdrojů

Information literacy competency standards for higher education [online]. ALA, 2000 [cit. 2007-03-28]. Dostupné z: <<http://www.ala.org/ala/acrl/acrlstandards/standards.pdf>>.

MIT OpenCourseWare [online]. 2002–2007 [cit. 2007-04-10]. Dostupné z: <<http://ocw.mit.edu/OcwWeb/index.htm>>.

f) Citace článku z databáze např. ProQuest

BARONESS, Ashton. Civil justice in the European context. *Consumer Policy Review* [online]. Mar/Apr 2006, vol. 16, iss. 2 [cit. 2009-04-30]. s. 61-65. Dostupné z ProQuest: <<http://proquest.umi.com/pqdweb?did=1039300821&sid=2&Fmt=2&clientId=45397&RQT=309&VName=PQD>>. ISSN 09611134.

g) Citace článku z on-line zdroje na webu

Social software. *Wikipedia* [online]. Last modified 28 January 2007 [cit. 2007-02-4]. Dostupné z: <http://en.wikipedia.org/wiki/Social_software>.

h) Článek, publikace umístěný v tzv. on-line pokračujícím zdroji²

HORÁK, Richard. Kolizní otázky internetových právních vztahů. *Elportál* [online]. Brno: Masarykova univerzita, vydáno 24. března 2009 [cit. 2009-05-04]. Dostupné z: <<http://is.muni.cz/elportal/id=825697>>. ISSN 1802-128X.

i) Příspěvek v elektronickém sborníku z konference

MACEK, Petr. Finanční deriváty. In *Dny práva – 2008 – Days of Law* [online]. Brno: Masarykova univerzita, 2008 [cit. 2009-05-04]. s. 227-234. Dostupné z: <<http://www.law.muni.cz/edicni/dp08/index.html>>. ISBN 978-80-210-4733-4.

j) WWW stránky jako celek

Právnická fakulta Masarykovy univerzity [online]. Změněno 30. 03. 2009 [cit. 2009-04-07]. Dostupné z: <<http://www.law.muni.cz/>>.

k) Část www stránek

Právnická fakulta Masarykovy univerzity : historie fakulty [online]. Změněno 16. 02. 2009 [cit. 2009-04-07]. Dostupné z: <<http://www.law.muni.cz/zaklinf/historie/index.shtml>>.

l) Elektronický dokument umístěný na internetových stránkách instituce

Sociální stipendijní program : směrnice děkana č. 4/2006 [online]. Brno: Právnická fakulta Masarykovy univerzity, vydáno 13. 7. 2006 [cit. 2009-04-07]. Dostupné z: <<http://www.law.muni.cz/dokumenty/667>>.

---

² Pokračujícím zdrojem se rozumí takový zdroj, který má přidělené ISSN a je vydáván na pokračování nebo pozměňován aktualizacemi – jde např. on-line časopisy nebo webové portály.

m) Počítačový program

IRFAN, Skiljan. *Irfan View* [počítačový program]. Ver. 2.80. Vídeň, 1998.

HARRIS, David. *Pegasus mail* [počítačový program]. Ver. 3.01D. 1998 [cit. 1999-12-10]. Dostupné z <ftp://ftp.let.rug.nl/pegasus/winpmail/w16-301d.exe>.

n) E-mail

Citace e-mailu se uvádí v pořadí: Jméno autora. *Předmět zprávy* [online]. Sekundární odpovědnost/příjemce. Datum odeslání (zveřejnění) [Datum přístupu].

Příklad citace e-mailu:

GUBEN, Pavel. *Stanovisko k platnosti směnky* [online]. Pavel Novák. 22. února 2009 [cit. 2009-05-04].

o) Vysokoškolské kvalifikační práce citované z tištěné verze, dostupné také elektronicky

DLOUHÁ, Jana. *Střet kultur Samuela Huntingtona a knihovny*. 2005. 81 s. Bakalářská diplomová práce. Masarykova univerzita, Filozofická fakulta. Vedoucí práce Věra Jurmanová Volemanová. Dostupné také z IS MU³: <https://is.muni.cz/auth/th/74369/ff_b/dlouha_74369.pdf>.

p) Citace diplomové práce z Archivu závěrečných prací MU⁴

DLOUHÁ, Jana. *Informační potřeby, vnímání knihoven a informačních zdrojů ve společnosti (se zaměřením na akademické prostředí)* [online]. 2007 [cit. 2009-05-15]. 110 s. Magisterská diplomová práce. Masarykova univerzita, Filozofická fakulta. Vedoucí práce Věra Jurmanová Volemanová. Dostupné z [www](http://is.muni.cz/th/74369/ff_m/jdlouha_mgr_prace.pdf): <http://is.muni.cz/th/74369/ff_m/jdlouha_mgr_prace.pdf>.

Článek 11

Společná ustanovení o citacích a soupisech pramenů

- (1) Pro všechny v díle používané citace se užívá jednotný systém interpunkce.
- (2) Příklady, vzory, ukázky a jiná ustanovení této směrnice mají v části, ve které vyžadují či uvádí ISBN a ISSN, pouze doporučující povahu.
- (3) V případě bezprostředně se opakující knižní nebo časopisecké citace téhož díla autora nebo autorů lze zvolit odkazovou citaci s textem „tamtéž“, příp. textem stejného významu, s uvedením strany opakovaně citovaného díla.
- (4) Soupis použitých pramenů je uspořádán abecedně. Obsahuje-li abecedně uspořádaný soupis více položek se stejným prvním prvkem, řadí se položky vzestupně podle data vydání.

Článek 12

Podpůrné použití norem ČSN

Pokud není v této směrnici uvedeno jinak, řídí se citace ve kvalifikačních pracích podávaných na Právnické fakultě přiměřeně úpravou v normách ČSN ISO 690 a ISO 690-2.

---

³ „Dostupné také z“ tato formulace se uvádí u citací tištěných dokumentů, u kterých připojujeme pouze odkaz na elektronickou verzi, tzn., že nejde o citaci elektronické podoby práce. Termín „z IS MU“ se uvádí v tomto případě namísto „z www“, pokud je práce dostupná pouze omezenému okruhu uživatelů.

⁴ Tento způsob citování se uvádí u elektronických verzí kvalifikačních prací, které sloužily jako výchozí vzor. Uvádí se buď „Dostupné z www“, je-li práce uložena v Archivu závěrečných prací IS MU a je volně dostupná všem, nebo „Dostupné z IS MU“ (viz také předchozí poznámka). Případná existence tištěné podoby práce se v takovém případě nezmiňuje.

Článek 13 **Závěrečná ustanovení**

- (1) Zrušuje se směrnice děkana fakulty č. 1/2006 ze dne 8. března 2006.
- (2) Výkladem jednotlivých ustanovení této směrnice pověřuji proděkana pro informační technologie a ediční činnost.
- (3) Průběžnou aktualizací této směrnice pověřuji proděkana pro informační technologie a ediční činnost, proděkana pro studijní program právní specializace, proděkana pro studijní program právo a právní věda a proděkana pro doktorské studium a rigorózní řízení.
- (4) Kontrolou dodržování této směrnice pověřuji u bakalářských, diplomových a disertačních prací vedoucího práce a u rigorózních a habilitačních prací oponenty práce.
- (5) Tato směrnice nabývá účinnosti dnem 1. září 2009. Práce odevzdané do tohoto data se posuzují podle dosavadních předpisů.

V Brně, dne 8. července 2009

prof. JUDr. Naděžda Rozehnalová, CSc.
děkan